

Sunderigsminister har paa Ministeriets Begne bestemt udtalt sig omtrent saa stærkt, at han ikke kunde have Nogetsomhelst med dette Forslag at gjøre. Jeg kan derfor ikke see, at der er ringeste Udset til, at der paa det Grundlag, som er givet, kan komme nogen Overeenskomst tilstede i denne Sag, og jeg troer heller ikke, at det uden nogen Overeenskomst vil være muligt for den ærede Forslagsstiller og dem, der ville slutte sig til ham, at bringe denne Sag stort videre, end den nu er. (Aa jo!) Ja De kunne jo see ad. Efter disse kortfattede Bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg haaber, at jeg har kunnet tilstrækkelig tydeligt forklare, hvorfor jeg ikke har kunnet slutte mig til det Forslag, der nu foreligger, uden at jeg, som sagt, dermed i allerførste Maade vil have udtalt, at det skulde være mig i og for sig umuligt at gaae ind paa en Overeenskomst i denne Sag, og uden at jeg endnu mindre vil have udtalt, at den nuværende Fæstelovgivning i sin Heelhed skulde være fuldkommen; men dette Forslag vil jeg, som sagt, ikke være istand til at kunne gaae ind paa.

Alberti: Jeg skal blot tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af det Foredrag, den ærede Folkethingsmand for Ribe- og Amtens 1ste Valgfreds (Hall) har holdt i Aften. Det ærede Medlem var for en Tid Chef for den Regjering, hvis Forsvar han førte; men om han derfor fremfor Andre er kaldet til at sælde nogen Dømt over denne Regjering og dens Handlemåde, det turde dog være meget tvivlsomt. Det ærede Medlem har imidlertid maattet vedkjende sig, at den Regjering, han forsvarede, og hvis Chef han var, nedslod Fæstefagen, modsatte sig enhver Forhandling derom, og nægtede at gjøre Noget til dens Fremme; men det er det, jeg ogsaa har sagt, og jeg har sagt, at det var en Feil af Regjeringen. Det ærede Medlem forsvarede sig og sine Regjeringsfæller med Godseieradressen. Ja, dersom vore Landboreformere lige fra Slutningen af forrige Aarhundrede vare gaaede igjennem uden Modstand fra Godseiernes Side, kunde man sige, at der kunde være blevet indjaget den ærede

Rigsdagsmand og hans Fæller Skræl ved denne Adresse; men vore Landboreformers Historie viser, at det ikke var første Gang, en saadan Adresse kom frem; slige Adresser ere tidligere fremførte i langt stærkere Ord end dengang, men da der var en stærk Regjering, faldt de bort. Lad os huske de jydskes Godseieres Adresse, da Landboreformerne begyndte. Hvis der dengang havde fiddet en saa svag Regjering som den, for hvilken det ærede Medlem var Chef, hvor vare da Landboreformerne bleve af? Hvor længe havde det været, inden de vare bleve indførte? Hvorfor har det ærede Medlem ikke taget sig sine Vorgængere til Exempel? Gik da Landboreformerne, der laae lige foran hans Tiltrædelse af Regjeringen, igjennem uden Modstand? Have vi faaet Hovetiet afløst uden Modstand fra Godseierne, og have vi faaet Hartkornsegalisationen sat igjennem uden Modstand? Hvor mange Aar var der gaaet, siden dette skete, indtil det ærede Medlem tog Statens Tøiler i sin Haand og tiltroede sig Dygtighed til at styre vore Forhold? Det var kun to eller tre Aar forud. At Regjeringen ikke tager Hensyn til saadanne Adresser fra Aftenforstaaende som den, der er bragt paa Tale, har været tidligere Regjeringer til Berømmelse og Hæder, og det vil staae som uvisnelige Saubær for disse Regjeringer; men ligesaa vist skal det betragtes som Svaghed og Aletmodighed hos den Regjering, for hvilken det ærede Medlem stod i Spidsen, at den lod sig kyle af nogle Godseiere, at den veg tilbage og kastede hele Rigsdagens Understøttelse overbord, fordi der til den indkom noget Papir underskrevet med nogle store Navne; det er det, jeg har bebreidet den Regjering, som da sad tilroers. Jeg skal trostigt overlade til Andre at dømmen om, hvorvidt den Anklage, som jeg har reist, som jeg her gjentager, og som jeg vil vedkjende mig trods det ærede Medlems Forsvar, er begrundet eller ikke, hvorvidt der er noget Sandt i den eller ikke. Det er oplyst her af det ærede Medlem fra Svendborg Amtens 3die Valgfreds (S. A. Hansen), at der fra Rigsdagen fremkom gjentagne Anmodninger til Regjeringen om at fremme Fæstefagen, men blev der saa meget som nedsat en